

PRÁVNICKÁ FAKULTA

Univerzita Karlova

Studijní program: teoretické právní vědy

**Stručný posudek školitele k dizertační práci
JUDr. Pavla Kučery na téma
„Opomenutí v trestním právu“**

Doktorand se rozhodl pro téma v naší odborné literatuře dosud v této šíři nezpracované, které po přijetí nového trestního zákoníku je nepochybně mimořádně aktuální, neboť jednání, jehož je opomenutí vedle konání druhou formou, je základem trestní odpovědnosti pachatele, poněvadž bez jednání není trestného činu. Pojem jednání je totiž zřejmě nejdůležitější pojem trestního práva, neboť moderní právní řády spojují trestnost, jako právní účinek, především s jednáním pachatele. Navíc názory na opomenutí v dosavadním středoevropském pojetí chápáné jako vůlí řízené zdržení se pohybu se jak v trestněprávní nauce, tak i v judikatuře nepochybně v posledních letech vyvíjejí. Výrazem tohoto vývoje je i zpracovaná práce.

Odevzdaná disertační práce čítá 224 stran vlastního textu. Práce je pojata komplexně, když značnou část zaujímají obecné přístupy k opomenutí v rámci nauky trestního práva hmotného, a to včetně historického vývoje. Velký prostor je věnován jednotlivým typům trestných opomenutí a tuzemskému přístupu k opomenutí. Jádro práce tvoří výklad nového pojetí opomenutí na základě koncepce jeho trojího členění, které vychází ze „sféry autonomie člověka“, jako oblasti, ve které jednotlivec je schopen výlučně (suverénně) rozhodovat o tom, jakým způsobem uspořádá své jednání. Autor přitom vychází z trojího členění opomenutí podle teorie J. M. S. Sanchez (Criminal Omissions: Some Relevant Distinctions. *New Criminal Law Review*, 2008, Vol. 11. No. 3), kterou však podrobuje kritické reflexi, a přichází s vlastním řešením na základě kvalifikovaných a jednoduchých opomenutí (viz str. 66 až 121). V dostatečné míře se zabývá i praktickými problémy s ohledem na aktuální tuzemskou judikaturu. V neposlední řadě práce obsahuje i relevantní pasáž týkající se vztahu opomenutí a zvláštních forem trestné činnosti (vývojových stadií trestného činu, účastenství).

V práci doktorand použil adekvátních vědeckých metod. Práce přináší zčásti nové teoretické poznatky a rozvíjí dosavadní bádání zvoleného tématu. Doktorand si správně uvědomuje, že názory na opomenutí jsou podmíněny kulturně i historicky, což se v práci snaží dát citlivým způsobem najevo. Práce zdaleka přesahuje rozsah samotné právní analýzy, byť ta tvoří stěžejní část. Autor vychází z historického vývoje názorů na opomenutí v trestním právu, ale tím se jeho pojednání nevyčerpává, neboť se snaží odůvodnit nový přístup řešení teoretických i praktických problémů spojených s opomenutím. Celkově považují autorův přístup za velmi zdařilý.

Kromě výše uvedeného se práce vyznačuje také velmi dobře zvoleným strukturováním. Již zmíněný obecný výklad pojmu opomenutí v trestním právu navazující na obecný koncept skutkové podstaty trestného činu (podle autora přesněji „deliktní podstaty“ v návaznosti na A. Ráliš) a na pojetí „zvláštních forem trestného činu“, vhodně otevírá celou problematiku a autor na něj přirozeně navazuje v dalších částech své práce při výkladu nového přístupu k opomenutí v trestním právu. Tím je dána výchozí pozice pro samotnou

trestněprávní analýzu pojmu opomenutí z hlediska přístupu nauky, ale i z hlediska současné právní úpravy v trestním zákoníku, jakož i právní praxe. Doktorand se věnuje postupně jednotlivým typům trestních opomenutí z hlediska tradičního přístupu i nového pojetí založeného na trojím členění trestných opomenutí, přičemž pozornost zaměřuje i na rozbor jednotlivých vhodných případů z judikatury. Text je průběžně vhodně doplňován odkazy na odbornou literaturu a judikaturu.

Seznam použitých zdrojů obsahuje více jak 80 literárních položek, využita ve značném rozsahu byla i zahraniční literatura (psaná anglickým a německým jazykem). Lze shrnout, že doktorand projevil schopnost analýzy dostupných pramenů i potřebné syntézy získaných poznatků. Předložená práce prokazuje autorův hluboký teoretický rozhled v daném oboru v širších společenských souvislostech, splňuje všechny předpoklady k obhajobě a představuje důstojné završení doktorského studia. Práci proto doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce. Autor publikoval v posledních letech několik článků týkajících se opomenutí v trestním právu, a to včetně jeho trojího členění (zde je možno poukázat na články: Tuzemský přístup k opomenutí v trestním právu v zrcadle trojího členění. *Základní úvahy*. In: *Trestněprávní revue* č. 5/2012; Příspěvek k otázce, kdo všechno může být garantem podle § 112 TrZ. In: *Trestněprávní revue* č. 3/2013; K možnosti pomoci prostřednictvím opomenutí. In: *Státní zastupitelství* č. 6/2016 atd.), a proto lze považovat za splněnou zákonnou podmínku publikace jejích dílčích výstupů. Po úspěšném průběhu ústní obhajoby disertační práce navrhuji udělení titulu „doktor“ (ve zkratce „Ph.D.“).

V Brně dne 14. května 2018

prof. JUDr. Pavel Šámal, Ph.D.